

Πρότυπο για τον Σχεδιασμό Ενότητας Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας

Γνωστικό αντικείμενο: Γλώσσα		Τάξη: Δ' Δημοτικού
Ενότητα/Κεφάλαιο	Οι «Ταξιδιωτικές Εντυπώσεις» του Αλμπέρ Καμύ	
Αριθμός μαθημάτων/ χρόνος	1 μάθημα, 4 διδακτικές ώρες	
Στόχοι		
Γνώση	<ul style="list-style-type: none"> • Να αφηγούνται μια σύντομη ιστορία χρησιμοποιώντας σωστά τους χρόνους των ρημάτων για να δηλώσουν τη χρονική ακολουθία των γεγονότων. • Να γράφουν ένα ταξιδιωτικό ημερολόγιο • Να κλίνουν το επίθετο ο πολύς, η πολλή, το πολύ • Να αναγνωρίζουν τα εθνικά ονόματα. • Να γνωρίσουν διάφορες περιοχές της Ελλάδας 	
Κατανόηση	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξασκηθούν στην ανάγνωση • Να απαντάνε σε ερωτήσεις κατανόησης • Να εντοπίζουν ταξιδιωτικές πληροφορίες σ' ένα κείμενο • Να διαβάζουν ένα ταξιδιωτικό χάρτη 	
Δεξιότητα	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη αιτιολογημένης και τεκμηριωμένης άποψης για τα κείμενα που διαβάζουν. • Να χρησιμοποιούν τα παραθετικά των επιθέτων • Αναγνώριση των διαφορετικών τρόπων με τους οποίους οι συγγραφείς μιλούν για τα διάφορα θέματα. • Αναγνώριση των πολιτισμικών στοιχείων που υπάρχουν σε κάθε κείμενο. 	
Προαπαιτούμενες γνώσεις/δεξιότητες		
Στους μαθητές/ριες που δεν έχουν κατακτήσει τις προ απαιτούμενες γνώσεις, θα τους δοθεί υποστηρικτικό υλικό, σύντομη επαναδιδασκαλία ή υποστήριξη από συνομήλικο.		
Ερωτήσεις-κλειδιά για τη διδασκαλία		
Το σενάριο επιδιώκει να εισάγει τους μαθητές/ριες σε ερευνητικές και δημιουργικές διαδικασίες παραγωγής υλικού στο οποίο θα αξιοποιήσουν τόσο το διδασκόμενο λεξιλόγιο όσο και την κριτική τους σκέψη καθώς μετασχηματίζουν την πληροφορία έτσι ώστε να μπορεί να παραχθεί το τελικό προϊόν. Η παρούσα πρόταση διδασκαλίας προσκαλεί τους μαθητές/ριες να μιλήσουν, να γράψουν και να διαβάσουν κείμενα που σχετίζονται με το ταξίδι και τις διαφορετικές εκδοχές του. Αρχικά η εστίαση κατευθύνεται στο		

σχετικό λεξιλόγιο, στη δομή της πρότασης και στη χρήση των ρηματικών τύπων. Οι μαθητές/ριες στηρίζονται στην προηγούμενη εμπειρία τους, στην αλληλεπίδρασή τους με τους συμμαθητές/ριες τους, στις γνώσεις τους για την έννοια των λέξεων, στις στρατηγικές ανάγνωσης και αναγνώρισης λέξεων και κειμενικών ειδών. Ωστόσο, η διαφοροποιημένη προσέγγιση της Διδασκαλίας απαιτεί την παροχή δυνατότητας στους μαθητές/ριες να επιλέξουν τον τρόπο με τον οποίο θα παρουσιάσουν αυτό που έμαθαν και μπορούν να κάνουν. Επιπλέον, οι μαθητές/ριες μαθαίνουν να αναζητούν και να βρίσκουν πληροφορίες, να γράφουν τεκμηριωμένες πληροφορίες, να επιλέγουν σχετικά με το θέμα τους γεγονότα, να δημιουργούν μια ενδιαφέρουσα παρουσίαση του υλικού και να το επεξεργάζονται προσεκτικά.

Ομαδοποίηση

Τρόπος εργασίας των μαθητών/ριών: Ατομική, Δυάδες, Ομάδες και Ολομέλεια. Στην αρχή η τάξη βρίσκεται σε ολομέλεια. Έπειτα κατά την πρώτη φάση της διδασκαλίας ζητείται από τους μαθητές/ριες να εργαστούν σε δυάδες. Η εργασία ανά ζεύγη επιτρέπει στον δυνατό μαθητή να "διδάξει" αυτό που έμαθε στο άλλο μέλος της ομάδας, ακολούθως επωφελούνται και οι δύο μαθητές/ριες, ο πρώτος γιατί θα έχει αποκτήσει αυτοπεποίθηση και καλύτερη κατανόηση του περιεχόμενου και ο δεύτερος γιατί θα μάθει να ακούει με μεγαλύτερη προσοχή. Κατά την πρώτη δραστηριότητα 1 (τρίλιζα) δύναται να επιλέξουν κουτάκια τα οποία απαιτούν συνεργασία με κάποιον συμμαθητή/ρια. Κατά την δεύτερη δραστηριότητα χωρίζουμε τους μαθητές/ριες σε ομάδες (ομαδοσυνεργατική μέθοδος). Ο χωρισμός σε ομάδες θα γίνει από τον/την εκπαιδευτικό, είναι σημαντικό ο/η εκπαιδευτικός να φτιάξει ομάδες από μαθητές/ριες με διαφορετική ετοιμότητα και μαθησιακό προφίλ. Και στις τρεις φάσεις γίνεται εναλλαγή μεταξύ της μετωπικής διδασκαλίας και της διδασκαλίας σε ομάδες, της ομαδικής και της ατομικής εργασίας ανάλογα με τις ανάγκες της τάξης κάθε φορά. Στην τελική φάση οι μαθητές/ριες χωρίζονται σε τρεις ομάδες, είναι κεντρικής σημασίας οι ομάδες να δημιουργηθούν με βάση τα κεντρικά κριτήρια για τη διαφοροποίηση όπως είναι η ετοιμότητα και το μαθησιακό στυλ. Οι μαθητές/ριες που συναντούν δυσκολίες στη μάθηση επωφελούνται από τη συνεργασία με μαθητές/ριες που έχουν υψηλότερες ικανότητες ή γνώσεις. Οι ευέλικτες ομάδες επιτρέπουν στους μαθητές/ριες να δέχονται τις σωστές προκλήσεις και να αποφεύγουν την στασιμότητα της ομάδας τους, ακόμη θα ξανα-διδάξουν μια ιδέα ή δεξιότητα σε μαθητές/ριες με χαμηλή σχολική επίδοση και οι προχωρημένοι μαθητές/ριες θα επεκτείνουν τη σκέψη τους ή τις δεξιότητές τους. Η διδασκαλία σε ομάδες έχει ολοκληρωθεί με επιτυχία όταν στο τέλος της ομαδικής εργασίας αναφερόμαστε όλοι στο σύνολο της τάξης.

Στρατηγικές και μέσα διαφοροποιημένης διδασκαλίας

Στρατηγικές Δ.Δ.

Στρατηγική διαφοροποίησης της διδασκαλίας ως προς την διαδικασία: Think – Tac – Toe (Τρίλιζα)¹⁷. Η στρατηγική Think-Tac-Toe χρησιμοποιεί τη θεωρία της Πολλαπλής Νοημοσύνης του Howard Gardner προκειμένου οι μαθητές να επιλέξουν οι ίδιοι, μέσα από μια ποικιλία δραστηριοτήτων, τον τρόπο με τον οποίο θα επιδείξουν αυτό που γνώρισαν, κατανόησαν και μπορούν να κάνουν. Η τρίλιζα είναι ένας πίνακας εννέα

¹⁷Tomlinson, C. A., & Imbeau, M. B. (2010). Leading and managing a differentiated classroom. Alexandria, VA: ASCD.

κελιών, στα οποία ο εκπαιδευτικός τοποθετεί διαφορετικές δραστηριότητες. Η τρίλιζα αξιοποιείται ως δραστηριότητα επεξεργασίας ή αξιολόγησης παρέχοντας στους μαθητές επιλογές και μεταβιβάζοντας την ευθύνη της μάθησης στους ίδιους. Ο εκπαιδευτικός σχεδιάζει εννιά διαφορετικές δραστηριότητες και τις τοποθετεί σε πλαίσια έτσι ώστε οι μαθητές να απαντούν στους ίδιους μαθησιακούς στόχους, έννοιες-κλειδιά και δεξιότητες με όποιον τρόπο κι αν κάνουν τρίλιζα. Η διαφοροποίηση γίνεται ως προς τη μαθησιακή ετοιμότητα: Αξιοποιεί τη ταξινομία του Bloom για να δημιουργήσει δραστηριότητες χαμηλότερου ή υψηλότερου γνωστικού επιπέδου επεξεργασίας. Οι δραστηριότητες μπορούν να ανταποκρίνονται σε όλα ή ορισμένα από τα παρακάτω επίπεδα: Γνώση, κατανόηση, εφαρμογή, ανάλυση, σύνθεση, αξιολόγηση, δημιουργία. Και ως προς το μαθησιακό προφίλ: Αξιοποιεί τους τύπους της πολλαπλής νοημοσύνης του Gardner. Μπορεί να χρησιμοποιήσει όλους ή ορισμένους από τους παρακάτω τύπους μαθησιακής προτίμησης: Γλωσσικός, Οπτικο-χωρικός, λογικο-μαθηματικός, κιναισθητικός, νατουραλιστικός, μουσικός, ενδοπροσωπικός ή διαπροσωπικός τύπος.

Στρατηγικές διαφοροποίησης της διδασκαλίας ως προς την διαδικασία και το τελικό προϊόν. Υπάρχουν πολλών ειδών έργα που μπορούν να ανατεθούν στους μαθητές. Ο/η εκπαιδευτικός δεν έχει παρά να υποδείξει έναν αριθμό από αυτά στην τάξη του, τα οποία θεωρεί κατάλληλα για ανάδειξη συγκεκριμένων γνώσεων και δεξιοτήτων των μαθητών/ριών και να επιτρέψει στους μαθητές/ριες να επιλέξουν, τι θα αναλάβουν να πραγματοποιήσουν¹⁸. Στην περίπτωση του σεναρίου ανατίθεται στους μαθητές/ριες η δημιουργία ταξιδιωτικού φυλλαδίου. Η RAFT¹⁹ αποτελεί μία στρατηγική διαφοροποίησης που ενθαρρύνει την παραγωγή γραπτών κειμένων. Βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν το ρόλο τους ως συγγραφείς αναλαμβάνοντας ρόλους, λαμβάνοντας υπόψη το κοινό που θα απευθυνθούν, τη μορφή του κειμένου που θα δημιουργήσουν και το θέμα που θα προσεγγίσουν από μια οπτική γωνία. Εδώ δίνεται ο ρόλος του ξεναγού ή ταξιδιωτικού πράκτορα. Ως κοινό είναι οι άνθρωποι που επιθυμούν να ταξιδέψουν, θα έχει μορφή ταξιδιωτικού φυλλαδίου και το θέμα θα είναι ένας ταξιδιωτικός προορισμός.

Στρατηγικές διαφοροποίησης της διδασκαλίας ως προς την Ετοιμότητα με καθοδηγούμενες ερωτήσεις και προσαρμογή των οδηγιών²⁰. Κατά την ανάγνωση του κειμένου οι ερωτήσεις διαφοροποιούνται προς τους μαθητές/ριες Ρομά ώστε να

¹⁸ Tomlinson, C. A. (2001). How to differentiate instruction in mixed-ability classrooms. Alexandria, VA: ASCD

¹⁹ Βαλιαντή Σ. & Νεοφύτου Λ. (2017). Διαφοροποίηση διδασκαλίας. Λειτουργική και αποτελεσματική εφαρμογή. Αθήνα: Πεδίο

²⁰ Hall, T. (2002). Differentiated Instruction: Effective Classroom Practices Report, NCAC: U.S. Department of Education.

εκμαιευθούν από τον/την εκπαιδευτικό και να διευκολυνθούν οι μαθητές/ριες. Έτσι οι μαθητές/ριες Ρομά θα έχουν σε φωτοτυπία τους κυριότερους άξονες του κειμένου (π.χ. ποιος είναι ο ήρωας, το θέμα του κειμένου). Αυτό διευκολύνει τους μαθητές/ριες να εστιάσουν στα βασικά σημεία του κειμένου και αποτελεί κίνητρο για ενεργό συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία. Επιπλέον, θα δοθούν λίγες ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου πριν την ανάγνωση του κειμένου, έτσι ώστε να έχουν χρόνο να τις επεξεργαστούν π.χ. «πού», «πότε», ώστε να ενισχύσει ο εκπαιδευτικός την προσοχή τους. Τέλος, ο/η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί ερωτήσεις έτσι ώστε να τους διευκολύνει να τοποθετήσουν τα στοιχεία στο πινακάκι, αν χρειαστεί δίνει στους μαθητές/ριες Ρομά τις λέξεις που θα χρησιμοποιήσει και αυτοί καλούνται να τις τοποθετήσουν κατάλληλα μέσα στην πινακάκι.

Στρατηγική διαφοροποίησης της διδασκαλίας ως προς τις Διαδικασία: Η ευέλικτη ομαδοποίηση χρησιμοποιείται με συνέπεια στη διαφοροποιημένη. Η ομαδοποίηση των μαθητών δεν είναι σταθερή. Με βάση το περιεχόμενο, το σχεδιασμό και τις συνεχείς αξιολογήσεις, η ομαδοποίηση και η ανασυγκρότηση των ομάδων πρέπει να είναι μια δυναμική διαδικασία ως ένα από τα θεμέλια της διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Κατά την ομαδοποίηση των μαθητών ο εκπαιδευτικός πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον τρόπο με τον οποίο μαθαίνουν καλύτερα οι μαθητές διαφόρων επιδόσεων. Οι μαθητές χαμηλών επιδόσεων μαθαίνουν καλύτερα σε ετερογενείς ομάδες, οι μαθητές μεσαίων επιδόσεων σε ομογενείς ομάδες, ενώ οι μαθητές υψηλών επιδόσεων εξίσου καλά σε ετερογενείς και ομογενείς ομάδες²¹.

Στρατηγικές διαφοροποίησης της διδασκαλίας ως προς το περιεχόμενο: Για τη διαφοροποίηση του περιεχομένου επικαλούμαστε τη χρήση πολλαπλών υλικών, φωτογραφιών και φυλλαδίων, η παροχή άλλων υλικών μπορεί να διευκολύνει και να επιταχύνει τη μάθηση. Ακόμη, η παροχή πολλαπλών κειμένων/υλικών διευκολύνει τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας με βάση τα ενδιαφέροντα των μαθητών/ριών στο βαθμό που μπορεί να καλύπτουν πολλά διαφορετικά ενδιαφέροντα.

Στρατηγικές διαφοροποίησης της διδασκαλίας ως προς το τελικό προϊόν: «Σωκρατικό σεμινάριο», οι μαθητές/τριες κάθε ομάδας κάνουν ερωτήσεις ο ένας στον άλλο με τη σειρά, σχετικά με τα κείμενα που τους δόθηκαν για επεξεργασία. Η τεχνική αυτή βοηθά τα παιδιά στην κατανόηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, ενώ ο/η εκπαιδευτικός αξιολογεί τα επιχειρήματά τους τα οποία πρέπει να στηρίζονται στη γνώση που αποκόμισαν κατά τη μαθησιακή διαδικασία. Οι μαθητές/τριες κάθε ομάδας κάνουν

²¹ Yiping, L., Philip, C. A., d'Apollonia Sylvania, Lou, Y., Abrami, P. C., & Apollonia, S. (2011). Small Group and Individual Learning with Technology: A Meta-Analysis. *Review of Educational Research*, 71(3), 449–521.

	<p>ερωτήσεις ο ένας στον άλλο με τη σειρά, σχετικά με εικονικούς τόπους που επέλεξαν να εξερευνήσουν χρησιμοποιώντας την υπηρεσία Google maps.</p> <p>Στρατηγικές διαφοροποίησης της διδασκαλίας ως προς το τελικό προϊόν και ως τα ενδιαφέροντα των μαθητών: Δραματοποίηση: Ο/η εκπαιδευτικός προσδιορίζει το ρόλο που θα αναλάβει ο καθένας μέσα στην ομάδα του για την ολοκλήρωση του έργου. Ο καλύτερος τρόπος για να μάθει ένα παιδί είναι να κάνει πράξη όλα όσα διδάχθηκε μέσω θεωρητικών πρακτικών. Μέσα από έναν διασκεδαστικό τρόπο, οι μαθητές θα επιδείξουν τις γνώσεις τους και ταυτόχρονα θα αξιολογηθούν.</p>
Μέσα Δ.Δ.	<p>Μέσα διαφοροποιημένης διδασκαλίας: Προκαταβολικοί οργανωτές: Είναι παράγραφοι, πίνακες ή εικόνες στοιχείων γνώσης που θα αναφερθούν στην ενότητα ή στις ενότητες που θα ακολουθήσουν. Η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής έχει να κάνει με τα θετικά αποτελέσματα στη μάθηση όλων των μαθητών αν αυτοί γνωρίζουν από πριν και έχουν μια οργανωμένη εικόνα για την πληροφορία στην οποία θα εκτεθούν.</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Προοργανωτές» εικόνες από διάφορα μέρη της Ελλάδος: προκειμένου ο εκπαιδευτικός να διαγνώσει τη μαθησιακή ετοιμότητα των μαθητών/τριών, προβάλλονται, στον διαδραστικό πίνακα εικόνες από διάφορα μέρη της Ελλάδος. • «Προοργανωτές» ταξιδιωτικά φυλλάδια: προκειμένου ο εκπαιδευτικός να διαγνώσει τη μαθησιακή ετοιμότητα των μαθητών/τριών, προβάλλονται, στον διαδραστικό πίνακα ταξιδιωτικά φυλλάδια
Υλικό – Φύλλα εργασίας	
Σε ποιο στάδιο της διδασκαλίας αξιοποιείται το υλικό/φύλλο εργασίας που προτείνετε;	<p>Υλικό 1: «Γλώσσα Δ' Δημοτικού», σ. 73-91. Οι «Ταξιδιωτικές Εντυπώσεις» του Αλμπέρ Καμύ (βιβλίο γλώσσας). Ενότητα 16, Ταξίδια στην Ελλάδα</p> <p>Υλικό 2: Φωτογραφίες από διάφορα μέρη της Ελλάδος βλ. Παράρτημα σ. 115-116</p> <p>Υλικό 3: Ταξιδιωτικά φυλλάδια που έχουμε αντλήσει από το διαδίκτυο βλ. Παράρτημα σ. 117-119</p> <p>Υλικό 4: Φύλλο εργασίας 1, Τρίλιζα, αξιοποιείται κατά το περιεχόμενο της διδασκαλίας βλ. Παράρτημα σ. 112</p> <p>Υλικό 5: Φύλλο εργασίας 2, για εργασία στο σπίτι βλ. Παράρτημα σ. 113-114</p> <p>Υλικό 6: Υπολογιστής</p> <p>Υλικό 7: Διαδίκτυο</p> <p>Υλικό 8: Χαρτόνια- φύλλα Α4 (για τους χάρτες)</p>
Αξιολόγηση	

<p>Είδος αξιολόγησης</p>	<p>Οι μαθητές/ριες αξιολογούνται τόσο για τις ατομικές εργασίες τους όσο και για τη συμμετοχή τους στις ομαδικές εργασίες. Οι μαθητές/ριες αξιολογούνται για τον προφορικό και γραπτό τους λόγο, για τη γενικότερη συμμετοχή τους στο μάθημα και για τη συμβολή τους στη δουλειά της ομάδας τους. Η αξιολόγηση του μαθητή στη διάρκεια του μαθήματος είναι διαγνωστική, διαμορφωτική και τελική.</p> <p><u>Διαγνωστική αξιολόγηση:</u> Αρχική αξιολόγηση πραγματοποιείται κατά την έναρξη της διδακτικής διαδικασίας και αποσκοπεί στο να συλλέξει πληροφορίες για τις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών/τριών και τη μαθησιακή τους ετοιμότητα. Τα δεδομένα αυτά επιτρέπουν στον εκπαιδευτικό να προγραμματίσει και να ξεκινήσει τη διδασκαλία εκεί απ' όπου βρίσκονται οι μαθητές/τριες του και να θέσει τους κατάλληλους στόχους²². Προκειμένου ο εκπαιδευτικός να διαγνώσει τη μαθησιακή ετοιμότητα των μαθητών/ριών του, πραγματοποιεί λίγες ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου πριν την ανάγνωση του κειμένου, έτσι ώστε να έχουν χρόνο να τις επεξεργαστούν π.χ. «πού», «πότε», ώστε να ενισχύσει ο εκπαιδευτικός την προσοχή τους.</p> <p><u>Διαμορφωτική αξιολόγηση:</u> Πραγματοποιείται κατά την εξέλιξη της διδασκαλίας και εξετάζει αν η πορεία της βρίσκεται σε αντιστοιχία με τους στόχους, τις ανάγκες και την πρόοδο των μαθητών/τριών. Δεδομένης της σημαντικότητας της διαδικασίας, για την ανάπτυξη τόσο του μαθητή όσο και του εκπαιδευτικού, είναι σημαντικό οι σχετικές δραστηριότητες όχι μόνο να αξιολογούν αλλά και να «διδάσκουν», χωρίς να εμμένουν στους γνωστικούς στόχους, τοιουτοτρόπως. Οι δραστηριότητες 1,2 και 3 αξιολογούνται μεν από τον εκπαιδευτικό αλλά κυρίως έχουν ως στόχο την ανατροφοδότηση και εμπλοκή στη μαθησιακή διδασκαλία.</p> <p><u>Τελική αξιολόγηση:</u> Επιδιώκει να προσδιορίσει συνολικά το τι επιτεύχθηκε με την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής/μαθησιακής διαδικασίας ή στη διάρκεια μιας περιόδου μάθησης σε σχέση με τους επιδιωκόμενους στόχους²³. Επιπλέον κι εδώ κρίνεται αναγκαία η ύπαρξη ανατροφοδότησης που θα βοηθήσει τους/τις μαθητές/τριες να κατανοήσουν πώς να συνεχίσουν τη μαθησιακή τους πορεία. Με την στρατηγική διαφοροποίησης της διδασκαλίας ως προς το τελικό προϊόν ο εκπαιδευτικός αξιολογεί μέσω του «Σωκρατικού σεμιναρίου»²⁴ το μαθησιακό αποτέλεσμα, οι μαθητές/τριες κάθε ομάδας κάνουν ερωτήσεις ο ένας στον άλλο με τη σειρά, σχετικά με τα εικονικούς τύπους που επέλεξαν να εξερευνήσουν χρησιμοποιώντας την υπηρεσία google maps. Αξιολογείται σε ποιο βαθμό ο μαθητής μπορεί να επικεντρωθεί και να εντοπίσει συγκεκριμένες πληροφορίες από αυτά που διαβάζει, μπορεί να αναγνωρίζει μία</p>
---------------------------------	--

²²Tomlinson C. and Moon T, (2013). Assessment and student success in a differentiated classroom. Alexandria, VA: ASCD.

²³Tomlinson C. and Moon T, (2013). Assessment and student success in a differentiated classroom. Alexandria, VA: ASCD.

²⁴ Schneider, E. (2000). Shifting into high gear. Educational Leadership, 58(1), 57–60.

	<p>πληροφορία που παρουσιάζεται και μπορεί να δώσει μία ολοκληρωμένη απάντηση σε αντίστοιχη ερώτηση, ανασύροντας την πληροφορία μέσα από την ανάγνωση του. Επιπλέον με της στρατηγικές διαφοροποίησης της διδασκαλίας ως προς το τελικό προϊόν: Δραματοποίηση: Ο/η εκπαιδευτικός προσδιορίζει το ρόλο που θα αναλάβει ο καθένας μέσα στην ομάδα του για την ολοκλήρωση του έργου, μέσα από την δραματοποίηση οι μαθητές θα επιδείξουν τι αποκόμισαν από το μάθημα και ταυτόχρονα θα αξιολογούνται από τον εκπαιδευτικό, καθ' όλη την διάρκεια οι μαθητές/ριες μπορούν να βοηθιούνται από τους συμμαθητές/ριες τους. Επιπλέον θα δοθούν φύλλα εργασίας για να διερευνηθεί η κατανόηση των γραμματικών και συντακτικών φαινομένων.</p>
Τρόπος αξιολόγησης	<p>Υλικό αξιολόγησης 1: Δραστηριότητα 1 (κατά την διάρκεια της διδασκαλίας) Υλικό αξιολόγησης 2: Δραστηριότητα 2 (κατά την διάρκεια της διδασκαλίας) Υλικό αξιολόγησης 3: Δραστηριότητα 3 (κατά την διάρκεια της διδασκαλίας) Υλικό αξιολόγησης 4: Φύλλο εργασίας 1 ΤΡΙΛΙΖΑ σ. 112 Υλικό αξιολόγησης 5: Φύλλο εργασίας 2 για εργασία στο σπίτι σ. 113 Υλικό αξιολόγησης 6: Φύλλο εργασίας 3 για εργασία στο σπίτι σ. 114</p>

Πρότυπο για τον Σχεδιασμό Μαθήματος Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας

Διαφοροποίηση	Ως προς την ετοιμότητα	Ως προς τα ενδιαφέροντα	Ως προς τη μαθησιακή προτίμηση
Περιεχομένου	X		
Επεξεργασίας	X	X	X
Τελικού προϊόντος		X	X

Χρόνος	Βήματα διδασκαλίας	Μαθησιακές και διδακτικές ενέργειες	Στοιχεία διαφοροποίησης (Στρατηγικές και μέσα)
45'	<p>Στόχος του μαθήματος είναι η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη επαφή των μαθητών/ριών με κείμενα που αναδεικνύουν την Ελλάδα και τα ταξίδια.</p>	<p>1.Διαβάζουμε από το σχολικό εγχειρίδιο της Δ' Δημοτικού το κείμενο «Ταξιδιωτικές Εντυπώσεις» του Αλμπέρ Καμύ. 2.Αναλύουμε το κείμενο και συζητάμε διάφορες έννοιες</p>	<p>Ακολουθήθηκε η μέθοδος project. Καθ' όλη την διάρκεια των μαθημάτων υπήρχε πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω υπολογιστών που τα παιδιά μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν σε ομάδες όταν αυτό ζητήθηκε</p>

<p>Ο/Η εκπαιδευτικός, για να εισάγει τους μαθητές/ριες στο θέμα που θα πραγματευτούν και για να δημιουργήσει κίνητρα για ανάγνωση, επικαλείται την μέθοδο της παρατήρησης και φέρνει φωτογραφίες από διάφορα μέρη της Ελλάδος (βλ. παράρτημα). Η υποενότητα 3 ξεκινάει με ένα διασκευασμένο απόσπασμα του ταξιδιωτικού ημερολογίου του Αλμπέρ Καμύ με τίτλο «Σελίδες για την Ελλάδα του 20ού αιώνα».</p> <p>Εδώ μπορούμε να καλλιεργήσουμε τη δημιουργικότητα των μαθητών μέσα από τη σύνταξη και καταγραφή ταξιδιωτικών εντυπώσεων σε ένα ημερολόγιο, όπου οι μαθητές είτε σε ομάδες είτε και ατομικά καταθέτουν τις ταξιδιωτικές τους εμπειρίες παρελθόντων ετών ή και φανταστικές και σχολιάζονται από τους υπόλοιπους μαθητές της τάξης ή και του σχολείου.</p> <p>Ο/Η εκπαιδευτικός</p>	<p>που πιθανόν δυσκολεύουν τους μαθητές/ριες.</p> <p>3.Εξηγούμε άγνωστες λέξεις</p> <p>4.Μιλάμε για το γεγονός πως ο συγγραφέας κρατούσε σημειώσεις κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του.</p> <p>5.Οι μαθητές/ριες σε δυάδες καλούνται να τοποθετήσουν σε πινακάκι τα στοιχεία που κρατούσε στις σημειώσεις του ο συγγραφέας (τόπος, ημερομηνία, ώρα, τρόπος ταξιδιού, αναμνήσεις, εικόνες).</p> <p>6. Έπειτα τους ζητείται να ζωγραφίσουν το μέρος που τους άρεσε πιο πολύ απ' αυτά που περιγράφονται στο κείμενο. Με βάση την περιγραφή του τόπου γίνεται και η ζωγραφιά.</p>	<p>Μαθητές/-τριες Ρομά: Θα έχουν σε φωτοτυπία τους κυριότερους άξονες του κειμένου (π.χ. ποιος είναι ο ήρωας, το θέμα του κειμένου). Αυτό διευκολύνει τους μαθητές/ριες να εστιάσουν στα βασικά σημεία του κειμένου και αποτελεί κίνητρο για ενεργό συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία.</p> <p>Θα δοθούν λίγες ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου πριν την ανάγνωση του κειμένου, έτσι ώστε να έχουν χρόνο να τις επεξεργαστούν π.χ. «πού», «πότε», «ποιο είναι το θέμα», «τι σημειώσεις κρατάει ο συγγραφέας και γιατί», «πώς θα ήθελες...» ώστε να ενισχύσει ο εκπαιδευτικός την προσοχή τους. Οι μαθητές εργάζονται σε δυάδες.</p> <p>Στους μαθητές/-τριες Ρομά ίσως χρειαστεί να διαβάσει ο/η εκπαιδευτικός κάποια σημεία του κειμένου ή να τους/τις βοηθήσει στην αποκωδικοποίηση δύσκολων λέξεων. Ο/η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί ερωτήσεις έτσι ώστε να τους διευκολύνει να τοποθετήσουν τα στοιχεία στο πινακάκι, αν χρειαστεί δίνει στους μαθητές/ριες Ρομά τις λέξεις που θα χρησιμοποιήσει και αυτοί καλούνται να τις τοποθετήσουν κατάλληλα μέσα στην πινακάκι.</p>
--	--	---

	προϊδεάζει και καθοδηγεί τους μαθητές προβάλλοντας, καταγράφοντας και συζητώντας μαζί τους αντίστοιχα παραδείγματα.		
45'	<p>Στη συνέχεια γίνεται συζήτηση για τα σχέδια που έχουμε για το καλοκαίρι και επιλέγουμε από τον χάρτη της Ελλάδας ένα νησί στο οποίο υποθετικά θα μπορούσαμε να ταξιδέψουμε. Γίνεται αναζήτηση ταξιδιωτικών πληροφοριών από το διαδίκτυο και διαβάζουμε τον ταξιδιωτικό χάρτη του νησιού.</p> <p>Δραστηριότητα 1η: Δίνεται φυλλάδιο εργασίας (ΤΡΙΛΙΖΑ)</p>	<p>1.Ο/η εκπαιδευτικός ρωτάει τους μαθητές/ριες για τα σχέδια που έχουν για το καλοκαίρι</p> <p>2.Οι μαθητές/ριες επιλέγουν από τον χάρτη της Ελλάδας ένα νησί στο οποίο υποθετικά θα ήθελαν να ταξιδέψουν.</p> <p>3.Ο/η εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/ριες να αναζητήσουν ταξιδιωτικές πληροφορίες από το διαδίκτυο</p> <p>4.Ο/η εκπαιδευτικός μοιράζει φυλλάδιο εργασίας (ΤΡΙΛΙΖΑ) βλ. παράρτημα</p>	<p>Δραστηριότητα 1η: Δίνεται φυλλάδιο εργασίας (ΤΡΙΛΙΖΑ)²⁵ βλ. παράρτημα. Το ζητούμενο είναι κάθε μαθητής να επιλέξει τρία τετράγωνα και να δεσμευτεί για την υλοποίηση του έργου που αναφέρουν σε ένα ορισμένο χρονικό διάστημα. Στην ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων ο μαθητής έχει κάνει «τρίλιζα». Για τους μαθητές/ριες Ρομά ο/η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί βοηθητικές ερωτήσεις έτσι ώστε να τους κατευθύνει. Επίσης αν δυσκολεύονται να γράψουν έχουν την επιλογή να ζωγραφίσουν. Εναλλακτικά, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να χωρίσει δυάδες μαθητών/ριών (μαθητής/ρια που δυσκολεύεται με μαθητή/ρια που δεν δυσκολεύεται, ώστε ο τελευταίος να βοηθήσει τον πρώτο).</p>
45'	Οι μαθητές/ριες αφού εξετάσουν τα ταξίδια που έχουν κάνει αλλά κυρίως εκείνα που θα ήθελαν να κάνουν, βλέπουν τις δημοσιεύσεις ταξιδιωτών στις περιπλανήσεις τους	<p>Δραστηριότητα 2^η:</p> <p>1α. Χωρίστε τα παιδιά σε μικρές ομάδες και δώστε τους χαρτί και υλικά σχεδίασης. Ζητήστε τους να σχεδιάσουν ένα χάρτη της δικής τους γειτονιάς (ή πόλης, σε περιπτώσεις μικρών</p>	<p>Στρατηγικές διαφοροποίησης: Χάρτες και Ταξιδιωτικά φυλλάδια²⁶: Υπάρχουν πολλών ειδών έργα που μπορούν να ανατεθούν στους μαθητές. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να υποδείξει το κατάλληλο μέσο για ανάδειξη συγκεκριμένων γνώσεων και</p>

²⁵Tomlinson, C. A., & Imbeau, M. B. (2010). Leading and managing a differentiated classroom. Alexandria, VA:ASCD.

²⁶ Tomlinson, C.A. (2001). How to Differentiate Instruction in Mixed-Ability Classrooms. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD).

<p>και πραγματοποιούν μαζί τους ένα φανταστικό ταξίδι. Καταλήγουν να δημιουργήσουν ένα δικό τους ταξιδιωτικό φυλλάδιο για μία τοποθεσία, πόλη ή χώρα που θα επιλέξουν χρησιμοποιώντας εικόνες και κείμενα τα οποία ανακαλύπτουν σε βιβλία, περιοδικά και κυρίως στο διαδίκτυο. Η τελική δραστηριότητα απαιτεί από τους μαθητές/ριες να σκεφτούν εκτός από περιεχόμενο που έχουν συμπεριλάβει στο φυλλάδιό τους τον καλύτερο επικοινωνιακό τρόπο για να παρουσιάσουν το διαφημιστικό τους φυλλάδιο. Αυτό σημαίνει ότι στο υλικό που θα δημιουργήσουν υποστηρικτικά μπορούν να συμπεριλάβουν βίντεο και τραγούδια. Ως εκ τούτου, οι μαθητές/ριες διεξάγουν έρευνα διατυπώνοντας ιδέες και ερωτήματα σε θέμα που το έχουν επιλέξει.</p> <p>-Φτιάχνω το δικό μου ταξιδιωτικό φυλλάδιο. Αξιολογώ πληροφορίες,</p>	<p>κοινοτήτων). Θα πρέπει να συμπεριλάβουν σπίτια, σημαντικά δημόσια κτίρια (λ.χ. πάρκα, ταχυδρομείο, δημαρχείο, σχολεία) και δημόσιες υπηρεσίες (λ.χ. νοσοκομεία, πυροσβεστική, αστυνομικό τμήμα) και οποιαδήποτε άλλα σημαντικά για την κοινότητα σημεία (λ.χ. κοιμητήριο, κινηματογράφους, φαρμακείο κ.λπ.).</p> <p>1β. Όταν ολοκληρωθούν οι χάρτες, ζητήστε από την κάθε ομάδα να παρουσιάσει το χάρτη της σε ολόκληρη την τάξη και να τον αναλύσει. (Οι μαθητές/ριες Ρομά προτείνεται να ξεκινήσουν χαρτογραφώντας το σπίτι τους, την παιδική χαρά ή το σχολείο). Δουλέψτε σε μια περιοχή την οποία γνωρίζουν τα παιδιά, όπως ο περίγυρος του σχολείου ή του σπιτιού τους.</p> <p>Δραστηριότητα 3^η:</p> <p>2. Οι μαθητές/ριες καλούνται να δημιουργήσουν ταξιδιωτικά φυλλάδια για μία χώρα, πόλη ή τοποθεσία που είδαν κατά τη διάρκεια του σεναρίου και τους άρεσε ή το έχουν ήδη επισκεφθεί και θεωρούν ότι αξίζει να το προτείνουν στους συμμαθητές/ριες τους. Οργανώνονται σε μικτές ομάδες καθώς το κριτήριο</p>	<p>δεξιοτήτων των μαθητών- και να επιτρέψει στους μαθητές να επιλέξουν, τι θα αναλάβουν να πραγματοποιήσουν.</p> <p>Δραστηριότητα 2^η:</p> <p>Στους μαθητές/ριες Ρομά: Λόγω του ότι οι συγκεκριμένοι μαθητές/ριες δυσκολεύονται πολύ να γράψουν, προτιμούμε να δώσουμε δραστηριότητες με εικόνες και απλά να αντιστοιχήσουν, να ζωγραφίσουν ή να σχεδιάσουν.</p> <p>Μαθητές/-τριες με Ρομά:</p> <p>Οι μαθητές/ριες αυτοί θα συμπληρώσουν την άσκηση με πιο αργό ρυθμό από τους υπόλοιπους. Για το λόγο αυτό θα τους προσφέρεται συνεχής βοήθεια και καθοδήγηση.</p> <p>Για την 3^η Δραστηριότητα είναι σημαντικό οι μαθητές/ριες να διερευνήσουν πρότυπα ταξιδιωτικά φυλλάδια και να κατατάξουν σε κατηγορίες τις πληροφορίες που προσφέρουν και τον τρόπο παρουσίασής τους. Όλοι οι μαθητές/ριες θα ασχοληθούν με την επίλυση της άσκησης. Καθοδήγηση θα δίδεται καθ' όλη τη διάρκεια της άσκησης στους μαθητές/ριες Ρομά, αλλά και σε όποιον άλλο μαθητή κριθεί απαραίτητη. Συγκεντρώνουν, αξιολογούν και συνθέτουν δεδομένα από ποικίλες πηγές και ανακοινώνουν τα ευρήματά τους με τρόπο που ταιριάζει στο πλαίσιο που βρίσκονται και στο κοινό που απευθύνονται.</p>
--	--	--

	<p>επιλέγω αυτές που θεωρώ απαραίτητες, διακοσμώ ανάλογα και δημιουργώ. (Κυρίως για τους μαθητές/τριες Ρομά: βρίσκω εικόνες από το διαδίκτυο και τις κολλάω σε ένα χαρτί Α4,).</p>	<p>δημιουργίας ομάδας θα είναι το ενδιαφέρον για τον συγκεκριμένο τόπο που θα παρουσιάσουν. Για τη δημιουργία του ταξιδιωτικού φυλλαδίου τους δίνονται πρότυπα ταξιδιωτικά φυλλάδια (βλ. παράρτημα)</p>	
45'	<p>Η Διαφοροποίηση ως προς το τελικό προϊόν στοχεύει στην εφαρμογή και παρουσίαση με διαφορετικούς τρόπους και μέσα της νεοαποκτηθείσας γνώσης ή δεξιοτήτας μέσα από μια τελική εργασία. Εδώ έχουμε διαφοροποίηση ως προς τη μαθησιακή ετοιμότητα και ως προς τα ενδιαφέροντα: Μέσω παροχής επιλογών και μέσω ευκαιριών ανάπτυξης ανεξάρτητων ερευνών από τους μαθητές/ριες. Προτείνεται στους μαθητές/ριες να επισκεφθούν εικονικά τον τόπο που επέλεξαν και να τον εξερευνήσουν χρησιμοποιώντας την υπηρεσία google maps. Γίνεται συζήτηση στην τάξη για τα μέρη στον χάρτη που θα ήθελε η κάθε ομάδα να επισκεφτεί και αιτιολογούν οι</p>	<p>➡ Δραστηριότητα 4^η: Δημιουργείτε τους δικούς σας χάρτες επιλέγοντας τα σημεία εκείνα στον χάρτη που σας ενδιαφέρουν και θα θέλατε να τα επισκεφθείτε. Μπορείτε για ηλεκτρονικό βοήθημα να χρησιμοποιήσετε το Google Earth και το Google Maps. Στο τέλος, οι ομάδες θα πρέπει να εκτυπώσουν και να παρουσιάσουν τους χάρτες τους. Στην παρουσίαση η κάθε ομάδα τονίζει τα μέρη του λόγου (επίθετα, επιρρήματα, ουσιαστικά) που χρησιμοποιούνται για να υπογραμμίσουν τα στοιχεία στον χάρτη που παρουσιάζονται όπως: πόλεις, χωριά, περιοχές, βουνά, λίμνες και αρχαιολογικοί χώροι. Κατόπιν θα ακολουθήσει συζήτηση στην τάξη για τα μέρη στον χάρτη που θα ήθελε η κάθε ομάδα να επισκεφτεί και οι μαθητές/ριες θα</p>	<p>➡ Δραστηριότητα 4^η: Συζητάμε για τα σύμβολα ενός χάρτη και πώς μπορούμε να διαβάσουμε έναν χάρτη. Κάνουμε χρήση των εργαλείων Google Earth και Google Maps. Δίνεται ως εργασία στους μαθητές/ριες να βρουν και να εκτυπώσουν από τον χάρτη έναν προορισμό, κάθε ομάδα μπορεί για ποικιλία να αναλάβει την παρουσίαση διαφορετικού τόπου, όπως κάποιου νησιού ή περιοχής. Στη συνέχεια, οι ομάδες μπορούν να ζωγραφίσουν τους χάρτες και να δημιουργήσουν δικούς τους επιλέγοντας τα σημεία εκείνα στον χάρτη που τους ενδιαφέρουν και θα ήθελαν να τα επισκεφτούν. Στο τέλος, οι ομάδες εκτυπώνουν και παρουσιάζουν τους χάρτες τους. Στην παρουσίαση τονίζουμε τα επίθετα που χρησιμοποιούν οι μαθητές/ριες, για να τονίσουν κάποια σημεία του χάρτη, καθώς και τα παραθετικά των επιθέτων αυτών. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής τους οφείλουν να κρατούν σημειώσεις από τα μέρη (πάρκα, δρόμους κτίρια) και τα αξιοθέατα που θα επισκεφθούν. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί</p>

<p>μαθητές γιατί επιλέχθηκαν αυτοί οι τόποι.</p> <p>Προτείνεται η δημιουργία ενός θεατρικού δρώμενου με το οποίο οι μαθητές/ριες θα παρουσιάσουν έναν ταξιδιωτικό προορισμό μέσα από διάφορους ρόλους που θα αναλάβει ο καθένας.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ταξιδιωτικός πράκτορας 2 μαθητές/ριες, ✓ Ξεναγοί 3 μαθητές/ριες ✓ Ταξιδιώτες 3-4 μαθητές/ριες 	<p>αιτιολογήσουν γιατί επιλέχθηκαν αυτοί οι τόποι.</p> <p>Τελικώς γίνεται ταξινόμηση των τόπων με τη μεγαλύτερη προτίμηση από την πλευρά των μαθητών.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Τελική αξιολόγηση μέσω ομαδικής εργασίας. 2. «Σωκρατικό σεμινάριο» Οι μαθητές/τριες κάθε ομάδας κάνουν ερωτήσεις ο ένας στον άλλο με τη σειρά, σχετικά με τα εικονικούς τύπους που επέλεξαν να εξερευνήσουν χρησιμοποιώντας την υπηρεσία Google maps 3. Τελική δραστηριότητα Δραματοποίηση: Ο/η εκπαιδευτικός προσδιορίζει το ρόλο που θα αναλάβει ο καθένας μέσα στην ομάδα του για την ολοκλήρωση του έργου. 4. Μοιράζεται φύλλο εργασίας για το στίτι. Βλ. παράρτημα 	<p>να γίνει σε ζεύγη ή ομάδες. Στο τέλος παρουσιάζουν στην ολομέλεια, ώστε να γίνει και η αξιολόγηση από τον εκπαιδευτικό αλλά και από τους ίδιους τους συμμαθητές/ριες τους.</p> <p>Τελική αξιολόγηση μέσω ομαδικής εργασίας: «Σωκρατικό σεμινάριο», οι μαθητές/τριες κάθε ομάδας κάνουν ερωτήσεις ο ένας στον άλλο με τη σειρά, σχετικά με τα εικονικούς τύπους που επέλεξαν να εξερευνήσουν.</p> <p>Δραματοποίηση: Η ανάθεση των ρόλων μπορεί να γίνει και με επιλογή από τη μεριά των μαθητών/ριών. Οι ρόλοι είναι:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ταξιδιωτικοί πράκτορες (2 μαθητές/ριες). Είναι τα άτομα που θα οργανώνουν την ομάδα, θα ελέγχουν το χρονοδιάγραμμα, την εμφύχωση των μελών της ομάδας ώστε να παραμείνουν πραγματικά μέσα στο έργο και να συνεισφέρουν. Ακόμα είναι εκείνοι που θα παρουσιάσουν ένα μέρος των πληροφοριών στην τάξη. 2. Ξεναγοί (3 μαθητές/ριες). Είναι εκείνοι που θα συγκεντρώσουν τις πληροφορίες και θα τις οργανώσουν με τέτοιο τρόπο στην παρουσίαση ώστε να τραβήξουν το ενδιαφέρον των ακροατών. Ο διαμοιρασμός των πληροφοριών μπορεί να γίνει ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών/ριών. Για παράδειγμα ένας μπορεί να αναλάβει να συλλέξει πληροφορίες για τις καλλιτεχνικές εκδηλώσεις ή παραδόσεις του τόπου.
--	---	--

			<p>Άλλος μπορεί να αναφερθεί στην ιστορία του και άλλος να κάνει έρευνα γευσιγνωσίας κλπ. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης ο καθένας θα μιλήσει για το θέμα το οποίο ερεύνησε. 3. Ταξιδιώτες (3-4 μαθητές/ριες) είναι εκείνοι που θα ρωτάνε τις πληροφορίες για τα μέρη που ενδιαφέρονται να ταξιδέψουν.</p>
--	--	--	--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υλικό Αξιολόγησης

Υλικό αξιολόγησης 1: Φύλλο εργασίας 1 Συμπληρώστε την ΤΡΙΛΙΖΑ μόνο κάθετα ή διαγώνια

<p>Εάν μπορούσατε να ταξιδέψετε σε 10 χώρες μέσα σε 40 ημέρες σε ποιες χώρες θα πηγαίνατε; Τι θα μπορούσατε να κάνετε σε κάθε μία από τις χώρες αυτές; Οι μαθητές/ριες καλούνται να συζητήσουν σε ομάδες για το φανταστικό αυτό ταξίδι (ομαδική)</p>	<p>Δημιουργήστε ένα τρισδιάστατο χάρτη χρησιμοποιώντας χαρτόνια, κουτιά και υλικά τέχνης, ή εκτυπώστε μια εναέρια φωτογραφία της περιοχής, την οποία θα μπορούσατε να συμπληρώσετε και να περιγράψετε. Google Earth: http://earth.google.com/download-earth.htm (ομαδική)</p>	<p>Συζητήστε για μέρη που οι ίδιοι θα θέλατε να επισκεφθείτε, τι θα θέλατε να κάνετε εκεί και τι αξιοθέατα θα θέλατε να δείτε. Οι μαθητές/ριες καλούνται να συζητήσουν σε ομάδες για το είδος των πληροφοριών που νομίζουν ότι θα χρειαστούν πριν την επίσκεψή τους σε ένα τόπο στο εξωτερικό και καταγράψουν τις απόψεις τους. (ομαδική)</p>
<p>Συμπλήρωσε το κείμενο με τα επίθετα μεγάλος, δυνατός, ψηλός, γρήγορος, βαρύς στον κατάλληλο βαθμό. 1.Ο ελέφαντας είναι _____ και _____ από το μυρμήγκι 2.Το λιοντάρι είναι _____ από τον ελέφαντα. 3.Ο γορίλλας είναι _____ από την μαιμου. 4.Η καμηλοπάρδαλη είναι το _____ ζώο στον κόσμο.</p>	<p>Να βάλεις τα επίθετα στο συγκριτικό βαθμό: 1.Το έλατο είναι (μεγάλος)από τον θάμνο 2. Η αλεπού είναι (έξυπνος) από την πάπια 3. Η σοκολάτα είναι (γλυκιά) από το ψωμί 4.Η Δανάη είναι (όμορφη)από την Μαρία 5.Το ποντίκι είναι (γρήγορος)από την γάτα 6. Το κρεβάτι είναι (άνετος) από την καρέκλα</p>	<p>Να συμπληρώσεις τα κενά με το σωστό τύπο του επιθέτου ο πολύς, η πολλή, το πολύ και το επίρρημα πολύ. 1.Η Έφη είναι κομψή μ' αυτό το φόρεμα. 2..... σχέδια συζητήθηκαν, αλλά κανένα δεν ήταν αρκετά καλό 3.Δεν αισθάνεται καλά τελευταία και ο γιατρός της συνέστησε να σταματήσει την δουλειά. 4.Έφτασα στο σπίτι νωρίς. 5.Είσαι.....όμορφη. 6.Ήρθεαργά και δεν πρόλαβε. 7.Ο Φώτης είναι..... Καλός. 8.Ήρθε κόσμος στην γιορτή.</p>
<p>Εξετάζω τους λόγους για τους οποίους οι άνθρωποι ταξιδεύουν (ή βρίσκω εικόνες και τις ταιριάζω με κατάλληλες λέξεις).</p>	<p>Γράφω μια μικρή παράγραφο για το τι μπορεί να κάνει ένας τουρίστας-επισκέπτης στην Ελλάδα (ή βρίσκω εικόνες και τις ταιριάζω με κατάλληλες λέξεις).</p>	<p>Γράφω μια μικρή παράγραφο για τον τόπο μου ή ζωγραφίζω το μέρος που μένω.</p>

Υλικό αξιολόγησης 2: Φύλλο εργασίας 2

1. Γράψε μονολεκτικά στο συγκριτικό βαθμό και στον υπερθετικό βαθμό τα παρακάτω επίθετα:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
ισχυρός		
βαρύς		
βλαβερός		
δύσκολος		
μακρύς		
πλούσιος		
χαμηλός		
εύκολος		
χρήσιμος		
έξυπνος		
ήσυχος		
μεγάλος		
σκοτεινός		
άνετος		

2. Να αντιστοιχίσεις σωστά τις παρακάτω φράσεις για να σχηματίσεις παρομοιώσεις.

πονηρή	σαν αρνάκι
ήρεμος	σαν ξυράφι
απαλό	σαν μέλι
φαρμακερή	σαν αλεπού
κοφτερό	σαν οχιά
γλυκιά	σαν μετάξι
κολυμπάει	σαν δελφίνι
τρέμει	σαν το ψάρι
κοιμάται	σαν πουλάκι

Υλικό αξιολόγησης 3: Φύλλο εργασίας 3

3. Να γράψεις τα εθνικά ονόματα και τα αντίστοιχα παράγωγα επίθετα.

π.χ. Αγγλία Άγγλος Αγγλίδα αγγλικός

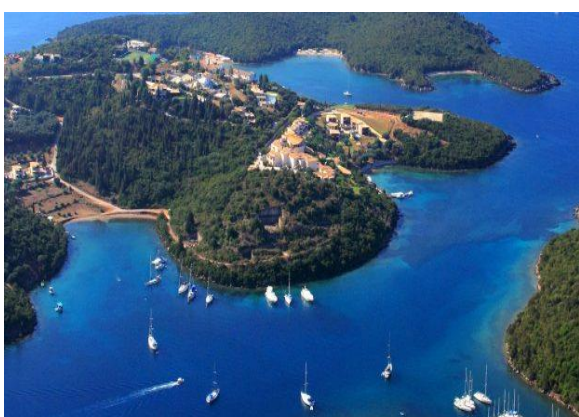
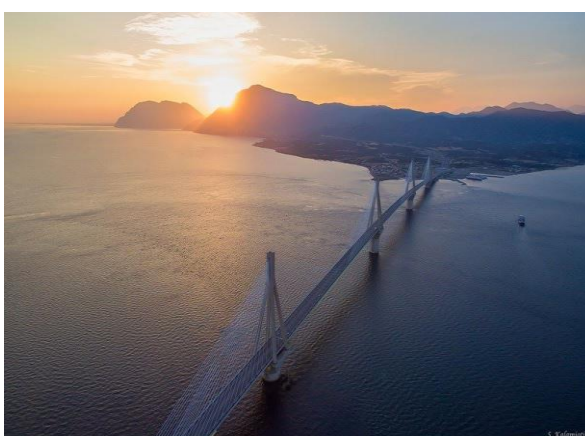
- ❖ Ελλάδα
- ❖ Τουρκία
- ❖ Ισπανία
- ❖ Κρήτη
- ❖ Παρίσι
- ❖ Γαλλία

4. Να υπογραμμίσεις τις μετοχές που έχουν θέση επιθέτου στις παρακάτω προτάσεις.

- α) Υιοθέτησαν ένα πολύ χαριτωμένο κοριτσάκι.
- β) Οι πολιτισμένοι άνθρωποι δε φέρονται έτσι.
- γ) Η προσπάθειά του δεν είχε τελικά τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.
- δ) Η χελώνα καρέτα καρέτα είναι προστατευόμενο είδος.
- ε) Το βαριά πληγωμένο ζώο ίσα ίσα που πάλευε.

Διδακτικό υλικό

Υλικό 1: Εικόνες από διάφορα μέρη της Ελλάδας

Υλικό 2: Ταξιδιωτικά φυλλάδια

6 ΜΕΡΕΣ **ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΛΙΒΑΝΟΥ**
 ΒΗΡΥΤΤΟΣ • ΒΙΒΛΟΣ • ΤΖΕΪΤΑ • ΧΑΡΙΣΣΑ
 ΜΠΑΑΛΜΠΕΚ • ΑΝΖΑΡ • ΚΣΑΡΑ • ΜΠΕΪΤ ΕΛ ΝΤΙΝ • ΤΥΡΟΣ • ΣΥΔΩΝΑ
 Αναχ. 21-26/5 & 14-19/6 & 16-21/7 & 13-18/8 & 3-8/9 & 24-29/10 **ΕΝΘΕΤΟ**

1η Μέρα: ΑΘΗΝΑ•ΒΗΡΥΤΤΟΣ
Ξενάγηση της πόλης

Συνάντηση στο αεροδρόμιο και πτήση για το αλλήλοτε «Παρίσι της Ανατολής», την κοσμοπολίτικη πρωτεύουσα του Λιβάνου, την Βηρυττό. Αν και καταστράφηκε πολλές φορές και η θάλασσα κατάπιε ένα τμήμα της, εκείνη κάθε φορά ανασταίνεται πιο όμορφη και ξαναβρίσκει με υπομονή τον παλιό παλμό της. Σήμερα είναι μια πόλη σύγχρονη, με αναβαθμισμένο και ανανεωμένο εμπορικό κέντρο που προσφέρει στον επισκέπτη αμέτρητες επιλογές για ψυχαγωγία, αναψυχή και αγορές. Αποτελεί σήμερα την πιο κομψή εκδοχή της αστικής μεσανατολίτικης πόλης. Πρώτη μας στάση τον Εθνικό Αρχαιολογικό μουσείο, στο οποίο θα έχουμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε τον πολιτισμό και την ιστορία αυτής της χώρας. Στη συνέχεια, θα διασχίσουμε την αναβαθμισμένη παραλιακή λεωφόρο με τους «Βράχους των Περιστεριών» καθώς και το κοσμοπολίτικο Τζούνι με την κεντρική πεζοδρομημένη περιοχή και τα αναπαλαιωμένα κτίρια. Έκοντας πάρει μια πρώτη εικόνα από το παρελθόν και το παρόν μιας από τις πιο σημαντικές πόλεις της Μεσογείου θα μεταφερθούμε στο ξενοδοχείο για τακτοποίηση στα δωμάτια. Διανυκτέρευση.

2η Μέρα: ΒΙΒΛΟΣ•ΤΖΕΪΤΑ•ΧΑΡΙΣΣΑ

Μετά το πρωινό μας, θα ξεκινήσουμε την εκδρομή μας στα βόρεια της χώρας. Πρώτη μας στάση η πα-

ραθαλάσσια Βίβλος την οποία η Ουνέσκο έχει κατατάξει στη λίστα της παγκόσμιας κληρονομιάς λόγω των εκπληκτικών μνημείων των διαφόρων πολιτισμών που κυριάρχησαν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους. Ένα από τα σημαντικότερα ναυτικά ορμητήρια των Φοινίκων καθώς και μία από τις αρχαιότερες πόλεις του κόσμου. Εκεί θα επισκεφθούμε τα ερείπια της Αμοριακής πόλης τα οποία βρίσκονται σκορπισμένα γύρω από την Ακρόπολη της πόλης. Στη συνέχεια, θα ξεναγηθούμε σε ένα μεγαλόπρεπο Φοινικικό ναό και στις Ρωμαϊκές κερκίδες που ανακρίζονται στην αιωνιότητα κομψούς Φοινικικούς τάφους. Επόμενη μας στάση, το μικρό γραφικό λιμάνι όπου θα έχουμε χρόνο για φωτογραφίες και βόλτες. Αναχώρηση για τη Βηρυττό και πιο συγκεκριμένα για τη Τζέιτα. Εκεί θα θαυμάσουμε τα καταπληκτικά σπήλαια με τους μοναδικούς σταλαγμίτες και σταλακτίτες. Επιστροφή στη Βηρυττό και επίσκεψη το λόφο Χαρίσσα όπου θα ανεβούμε στη κορυφή με τελεφερίκ για να θαυμάσουμε το άγαλμα της Κυρίας του Λιβάνου καθώς και την πανοραμική θέα της Βηρυττού. Γεύμα σε τοπικό εστιατόριο και επιστροφή στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.

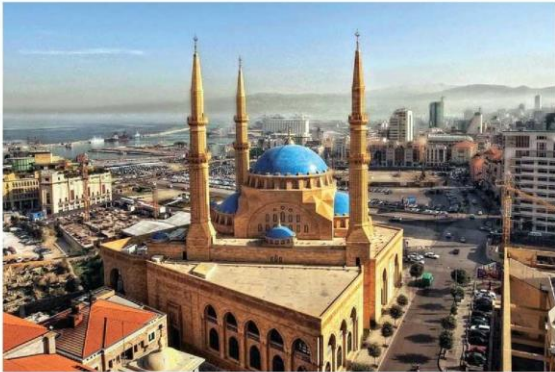
3η Μέρα: ΜΠΑΑΛΜΠΕΚ•ΑΝΖΑΡ•ΚΣΑΡΑ

Μετά το πρωινό μας, θα αναχωρήσουμε για την ενδοχώρα του Λιβάνου, προσπερνώντας το όρος Λίβανος με τελικό μας προορισμό την κοιλάδα του Μπάαλμπεκ η οποία φιλοξενεί «την πόλη των θεών»

και ένα από τα σημαντικότερα αρχαιολογικά μνημεία του κόσμου. Αν και αρχικά ιδρύθηκε από τους Φοίνικες, γνώρισε δόξα κατά την περίοδο του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ο οποίος την εξύμωσε σε Ηλιούπολη. Ο αρχαιολογικός χώρος χωρίζεται σε τρεις πλατρευτικούς τόπους. Ο πρώτος είναι το Δία, ο οποίος είναι ο μεγαλύτερος αλλιά όχι τόσο καλοδιατηρημένος. Ο δεύτερος που είναι αφιερωμένος στον θεό Βάκχο είναι και ο πιο καλά διατηρημένος. Ο τρίτος και τελευταίος αρχαιολογικός χώρος είναι ο ναός της Αφροδίτης ο οποίος αποτελεί κόσμημα της Ρωμαϊκής αρχιτεκτονικής. Η αρχαία πόλη του Μπάαλμπεκ έχει συμπεριληφθεί από την Ουνέσκο στη λίστα με τα μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς. Αφού διασχίσουμε τους αμπελώνες Κασρά, που θεωρούνται από τους σημαντικότερους της χώρας φτιαγμένους από Ιησούιτες μοναχούς στην αρχή του 20ου αιώνα, θα μεταφερθούμε στη πόλη των Ουμιαδών, την Ανζάρ η οποία βρίσκεται γύρω από το τέμενος του Μπάαλμπεκ, και συγκαταλέγεται επίσης στη λίστα της Ουνέσκο. Ανακαλύφθηκε το 1943 και είναι από τα λίγα μνημεία που έχουν απομείνει από την εποχή των Ουμιαδών. Γεύμα σε τοπικό εστιατόριο. Το απόγευμα μεταφορά στο ξενοδοχείο μας στην Βηρυττό. Διανυκτέρευση.

4η Μέρα: ΜΠΕΪΤ ΕΛ ΝΤΙΝ

Μετά το πρωινό μας, θα επισκεφθούμε το παλάτι των Πριγκίπων, το Μπέιτ Ελ Ντιν! Θεωρείται το κο-

οποίο και θα επισκεφθούμε είναι το Κάστρο της Θάλασσας που είναι κτισμένο πάνω στην άμμο από την εποχή των Σταυροφόρων. Για την κατασκευή του χρησιμοποιήθηκαν ογκώδη από το λιμάνι της αρχαίας πόλης. Συνεχίζουμε με επίσκεψη στην Τύρο, μια πόλη που αναφέρεται και στην Αγία Γραφή. Σήμερα διαθέτει πολλά αρχαιολογικά μνημεία. Θα επισκεφθούμε την Ρωμαϊκή πόλη και το τεράστιο κενοτάφιο με τάφους από τους πρώτους Χριστιανικούς χρόνους, το Ρωμαϊκό Στάδιο και τον Ιππόδρομο. Όλα τα μνημεία συμπεριλαμβάνονται στη λίστα της Ουνέσκο και διατηρούνται σε άριστη κατάσταση. Τελευταίος μας σταθμός πριν αναχωρήσουμε για τη Βηρυττό, η Μαγδόουσα όπου δεσπόζει το άγαλμα της Παναγίας. Ξενάγηση του χώρου και γεύμα σε τοπικό εστιατόριο. Επιστροφή στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.

ριφαίο τουριστικό μνημείο του Λιβάνου το οποίο χτίστηκε το 19ο αιώνα και ολοκληρώθηκε μετά από 30 χρόνια. Εκεί θα θαυμάσουμε την απόλυτη χλιδή της Μέσης Ανατολής. Συντριβάνια που στολίζουν τις αυλές του, υπέροχες μαρμαρινές πύλες και βεράντες που είναι φτιαγμένες από ξύλο και γυαλί μαρτυρούν την ένδοξη ιστορία αυτού του παλαιοπού. **Γεύμα** σε τοπικό εστιατόριο και επιστροφή στη Βηρυττό. Ελεύθερος χρόνος για να ανακαλύψετε τις ομορφιές της πόλης. Διανυκτέρευση.

6η Μέρα: ΒΗΡΥΤΤΟΣ•ΑΘΗΝΑ

Μετά το πρωινό μας, θα έχουμε ελεύθερο χρόνο για μια τελευταία βόλτα στις αγορές της κοσμοπολίτικης Βηρυττού. Το απόγευμα μεταφορά στο αεροδρόμιο όπου θα πάρουμε την πτήση επιστροφής για Αθήνα.

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
 Αεροπορικά εισιτήρια οικονομικής θέσης με την Middle East Airlines
 5 διανυκτερεύσεις σε ξεν. 4★/5★ με πρωινό μπουφέ
 4 γεύματα σε τοπικά εστιατόρια κατά τη διάρκεια των ξεναγήσεων
 Έλληνας αρχηγός – συνοδός
 Διπλωματούχος αγγλόφωνος τοπικός ξεναγός
 Εκδρομές, μεταφορές & περιηγήσεις με πολυτελή κλιματιζόμενα πούλμαν
 Ταξιδιωτική ασφάλεια
 Εισιτήρια σε αρχαιολογικούς χώρους
 Ενημερωτικά έντυπα

ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
 Φόροι αεροδρομίου και λοιπά έξοδα: 290 €
 Αχθοφορικά & φιλοδωρήματα
 Ποτά & αναψυκτικά κατά τη διάρκεια των γευμάτων
 Ότι δεν αναφέρεται στα περιλαμβανόμενα

5η Μέρα: ΤΥΡΟΣ•ΣΥΔΩΝΑ

Μετά το πρωινό, θα αναχωρήσουμε για την εκδρομή μας στη νότια πλευρά της χώρας. Πρώτη μας στάση η τρίτη σημαντικότερη πόλη των Φοινίκων, Συδώνα. Κτισμένη στις ακτές της Μεσογείου έχει γνωρίσει πολλούς κατακτητές, Έλληνες, Ρωμαίους, Άραβες και Μομελούκους και κληρονόμησε από όλους σημαντικά μνημεία. Η πόλη ξεναγωγεί για τις σκεπαστές αγορές που φιλοξενούν επαγγελματίες που ασκούν ακόμα παραδοσιακά επαγγέλματα. Το σημαντικότερο αξιοθέατο της πόλης, το

ΠΤΗΣΙΣ	
21/5	
ΑΘΗΝΑ - ΒΗΡΥΤΟΣ	11.15 - 13.00
ΒΗΡΥΤΟΣ - ΑΘΗΝΑ	19.55 - 21.50
14/6, 16/7, 13/8, 3, 10/9	
ΑΘΗΝΑ - ΒΗΡΥΤΟΣ	11.15 - 13.00
ΒΗΡΥΤΟΣ - ΑΘΗΝΑ	18.30 - 20.25
24/10	
ΑΘΗΝΑ - ΒΗΡΥΤΟΣ	11.15 - 13.00
ΒΗΡΥΤΟΣ - ΑΘΗΝΑ	08.15 - 10.15

ΑΝΑΧ.	ΞΕΝ.	ΣΕ ΔΙΚΛΙΝΟ	ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΜΟΝΟΚΛΙΝΟΥ
21 - 26/5	4★	650	200
	5★	700	280
14 - 19/6	4★	650	200
	5★	755	280
16 - 21/7	4★	750	200
	5★	800	280
13 - 18/8	4★	790	200
	5★	830	280
3 - 8/9	4★	680	200
	5★	710	280
10 - 15/9	4★	660	200
	5★	690	280
24 - 29/10	4★	670	200
	5★	760	280

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
 Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

